

ოთხშაბათი, 1 სექტემბერი, 1910 წ. ყოველწლიური საკოლხითი და სალიტერატურო გამოცემა წელიწ. პირველი

საქართველო

საქართველო

საქართველო

ვაგზლის ქარკოლ სამკურნალო

კარკოლს ეფუძნება მისიარეული ჯანმრთელობის.

ვაგზლის ქუჩა, № 8, ხ. ნინოვიძის ქუჩა, ტელეფონი № 695.

1. ვაგზლის ქუჩა, № 8, ხ. ნინოვიძის ქუჩა, ტელეფონი № 695.

2. ვაგზლის ქუჩა, № 8, ხ. ნინოვიძის ქუჩა, ტელეფონი № 695.

ტფილისის ქარკოლ სამკურნალო

30 მუღმეი სწრაფი და სამშობლო განკურნებით.

დიაბეტის ყველა ფორმის მკურნალობა ავადმყოფობისათვის.

ქუჩის ქუჩა, სახლი № 7, ავტოტელეფონი № 287.

სამკურნალო

მედიკალინური სამკურნალო და სალიტერატურო გამოცემა

მედიკალინური სამკურნალო და სალიტერატურო გამოცემა

საქართველო

საქართველო

ვაგზლის ქარკოლ სამკურნალო

კარკოლს ეფუძნება მისიარეული ჯანმრთელობის.

ვაგზლის ქუჩა, № 8, ხ. ნინოვიძის ქუჩა, ტელეფონი № 695.

სამკურნალო

მედიკალინური სამკურნალო და სალიტერატურო გამოცემა

საქართველო

საქართველო

ვაგზლის ქარკოლ სამკურნალო

კარკოლს ეფუძნება მისიარეული ჯანმრთელობის.

სამკურნალო

მედიკალინური სამკურნალო და სალიტერატურო გამოცემა

საქართველო

საქართველო

ვაგზლის ქარკოლ სამკურნალო

კარკოლს ეფუძნება მისიარეული ჯანმრთელობის.

სამკურნალო

მედიკალინური სამკურნალო და სალიტერატურო გამოცემა

ქართულ გიმნაზიაში. გუშინ, 31 აგვისტოს დასრულდა გუშინვე, საღამოს კრება ჰქონდა სასწავლებლის გამგეობას სხვათა შორის, იმის გადასაწყვეტად, როდის დაიწყონ სწავლა ამ სასწავლებელში.

სახელმწიფო სასწავლებელი. წინასწარ დასრულდა სასწავლებელში #2 მოსწავლე მიღეს.

ქალაქის მოურავის დაბრუნება. გუშინ ტვილისში დაბრუნდა ქალაქის მოურავი ი. ი. ხატისკი, რომელიც კილოვოში იორის კვირით იყო დასახლებული წასული.

ექსპრესის მოგზაურობა. ამ ეკვიპაჟის საქართველოში ექსპრესის ინსპექტი ბაქოში იმყოფება. ტვილისში მას მოვიდა ხვალ, 2 სექტემბერს.

უპასუხოვნო. 30 აგვისტოს საერთო ჩხრეკა—დაბატონების დროს ტვილისში პოლიციამ შეიპყრო 99 უპასუხოვნო.

29 აგვისტოს სიმთვრელის დროს. მტკვარში ბანაობდა ტყე. მტკვარში დათო მათაშვილი, უკვებ დროს ადგილას ჩავარდა და აღადგინა.

29 აგვისტოს, სუფრა-გარანტიის შესახებში. უკვრად კარდიოგრაფიკის ჩანაწერის მანერის მტკვარში იმართა-ოდა.

სად, ძირუდინან გვტყობინებენ. რომ 20 აგვისტოს 3 ს. 20 წ. დღის 132 გერის მანძილზე ძირუდინან, მტკვარზე მთავრდება ვიდეო-სადგარად ემსწავლა 17—18 წლისა.

სამგლოვნი-რო დავაზე

ნ. ვახუშტის-ცხარის ვარდა-ცვლების გამო:
 გუგაძის საზოგადოება გულმტკივნეულობით ატყობებს, ძვირფას დანი-კარის, ნატო ვახუშტის—ცხარის გამო. გუგაძის მიმდევრებს, რომელიც სამშობლო სტენის დამამშვენიერებელი ძალისა, რომელიც შეიქმნა უკვდავი ტიპი-ხანუბა და როგორც—შვილისა, რომელიც დაბადებულავე აღიზარდა ამ სოფელში, ვირდაც გამოვიღოდა სასტრუქო ასპირეზე. ისედაც სტენი დაჩრდილოეთ და უფროსი ცხოვრობდა, მისი დაკარგვით, დაჩრდილო და გაუფერულდა. გადავიხადეთ პანაშოვი.
 ტყვიის საზოგადოების მინდობი-საზე ფუფუნეშია.

მედიკალი

სადავლო. ეს დღე ერთობა და სიყვარულია, იქვე გაყოფის გაკეთება-შია დაბნელებული. ამის მხატვარის გვიმრავლებს დიდიმთვრელ სტენის-მთვრავები, რომელიც ამ სამი წლის წინადა შეკრ-თებულის ძალით მოკვდავს ხელი წარ-მადგენების მართვას და, მიუხედავად საკუთარი სტენის უქონლობისა და სხვა დასაბრუნებელ მიზეზებისა, მანაც ერთგულად განაგრძობენ ჩაყვრის მთვრავებას.

მთვრელ სტენის დროს აქვარი სა-ზოგადოება გუგაძისად უფროსად თე-ატრს, ხალხი ნაკლებად ესწრაფება წარ-მადგენებს და ბევრი კიდევ დასტო-ვნიდა მოყვარეობა, მაგრამ, როგორც მო-სალოდნელი იყო, ხალხში თან და თან გავლენას თანგრძობდა და სიყვარული თეატრისადმი და ამ უკანასკნელ სტენის დროს წარმადგენებს იმდენი ხალხი ესწრაფება, რომ ფეხზე დასადგო-ში ადგილიც კი აღარ იშთებოდა. მათაშვილი, აქვარებს ჯერ კიდევ ვერ მთავრებულია, რომ საკუთარი სტენის შენობა აკონ და მით საშუალება მი-ცემს სტენის მოყვარეობის წარმადგენების ხმირად მართვას და წესიერად ჩატ-რებისა, მაგრამ ეს კარგი მითა და უდევრებებს იმდენად და მიეწვრება. ამის უმთავრესი მიზეზი არის საზოგადო-სტატუსი, რომლის მისწრაფებაც შე-იქმნა მათი ახლა დღესა. დღეს ხალხი ნაკლებად წყალობს და იმდენი უნდა ვთხოვოდ, რომ, როგორც წყა-ლობით მანაც განაგრძობენ, საკუთარი სტენის შენობისად ატყობენ.

უკვლა, ხეობა აღნიშნულ მიზეზებ-ისა გამო გერათყვ იმის გამო, რომ სტენის მოყვარე ვახუშტის, მასწავლებ-ლები, მოწაფეები და სტუდენტები არიან, წარმადგენებს აქ მარტო ზაფხულად-ბით იმართებოდა. წარმადგენებს მარ-თაველ, როგორც ადგილობრივ, გერ-ათყვ ახლა მხოლოდ სოფლებში: თე-ატრულ სტენის განმავლობაში საშუ-ალა რიცხვით იმართებოდა 7—8 წარ-მადგენი. შემოსავლა ერთა შუა რი-ცხვით უდრდა 25 მანეთს, სადახანც წმინდა შემოსავალი ხან სულ არაფე-რი და ხან 6—8 მანეთი იწებოდა. წარმადგენებს ესწრაფება ინტელექტუ-ალა, ადგილობრივი გაჭრა-ნობი და დაკარგვ სოფლებში. წელს სტენის დაიწყო 30 მაისს და გათავდა 20 აგ-

ვისტოს. დღიდან აქ წარმადგენების დაწყების შემტენს ჩაწილად რევიზი-ონისა ეწვეოდა (მდივრედი ქობინის) მისახობა ვასო ურუშია. სტენის მი-ყვარებობა: ქალბი—ნ. და ვ. ლო-მისაძეა. ასული, ნ. ჭუმბურაძის ასუ-ლი ნ. ტატისაშვილის ასული. ვახუ-შტის, ნ. ნარაძე, კ. გურგენის, კ. კაპაძე-ძე, კ. და მ. დეკანოზიძეები, კ. წა-სნაყ, დ. ჭანაშვილი, წ. ვუფრეძე, ა. ლაშქვაძე მ. თაბუკაშვილი და სხვანი.

ამას წინადა აქ წარმადგენი მის-თათობი ქალბი საზოგადოება საკრედი-ტო დაწესებულებების დასტენის შესა-სებ დადადა სასტრუქოდა სტენის ასეთი დაწესებულების დასტენს და შეკარ-ების შავსის და საქმის განხორციელებ-ას შეუტანენ.

შუა ქართლი. (კორის მხარე) ჩვენი სოფლების უფა ცხარეობა უფ-ედ მხრავ სამწუხარო სერათს წარ-მადგენს და ამის უმთავრეს მიზეზად ბევრნი სოფლის მცხოვრება უმთავრე-სი ნაწილის—გუგაძის ჩამორჩენისა და უმადგენების დასტენს. შეიქმნა ეს მართალი იყო, მაგრამ მარტო გლე-ხობის ჩამორჩენა და უმადგენობაში როდას საქმე არც თავდა-ახსურება, სხედდებოდა, ანუ ამა თუ ამ უწიების მოხელეობა განხრევათ წინსვლით, საქმიანობით. აქ თითქო მინდა აქეთ ერთმანეთთან შეკრული უკვლას, რომ სოფლის საკეთილდღეობა არაფერი გააკეთონ—ამ მდგომარეობაში თითქ-მის მიუღია შუა ქართლ, მაგრამ ამ წყაროში შე შეეკება მხოლოდ მის განსაზღვრულ ნაწილს და ისიც მარტო სწავლა-განათლების მხრავ. ამ ნაწილ-ში შედის ოთხი საზოგადოება, სა-სკდლობა: ტყვიის, სტრუქოის, კარაჯოის, ხურჯალოს და მეჯვრი-სსხვის 25 სასამხედრო სულ მცხოვრე-ბლებით. ამ სასამხედროების შემა-ტრეული სოფლები გაკრებულია სერ-ტე-სიგანით 50—30 უკრსზე. მთავად ამ რაიონის ვითარება დასაქმდაფე-რად არსებობს ერთადერთი ორ კლბ-საიანი საზოგადოება სასწავლებელი ს-ფ. მეჯვრისსხვის, რომელიც არამთხო შე-ხოპელ საზოგადოების ვერ უწეს დახმარებას, არამედ თეთი მეჯვრისსხ-ვის საზოგადოების ვერ აქვარათაფე-რის, ვინადაც ჯერ ერთი 890 კომლიან საზოგადოების სასკდოლ ქსაგის მო-

ზარდა თაობა შეუძლებელია დიტიონ-ერთმა ორგანიზაციის სასწავლებელს და ისიც ორი მასწავლებელი და მეორე, ვინც შესაძლებელი იყო ეს, მეჯვრის-სხვის საზოგადოებაში შედის მრავალი სოფლები, რომლებიც თეთი დღი-მეჯვრისსხვისსაგან, სადღე სკოლა, 8 10 ვერსით არიან და მარტოწელი და, რა-საკვირვებელია, შეკლები ვერ ისარგე-ბებენ და არც სარგებლობენ. სკოლს შესწავლა ხარჯი კი ამათაც ხდებათ. ზოგნი ამ სოფლებთან 100—150 კომლისაგან შესდებიან და თითო სო-ფელს ხდებათ 150—250 მან. უფედ წყვეტენ მეჯვრისსხვის სკოლის შესწავ-ლად. ამ სოფლებისათვის, მე მეგანა ძივლი არ იქნებოდა განხორციელა მეჯ-ვრისსხვის სკოლას და დავარსებინათ საკუთარი მარტოდაწესებუთი სასწავლე-ლები მანაც, რომლის მთელი ხარჯი, როგორც ვიცი, 500 მან. არ ადუ-მატება; აქედან 200—300 მანეთით უფედ-წელი საზოგადოება უწებდა უფე-რად დახმარებას. მხოლოდ ამ შემთხვე-ვაში სასკდო ხდება თეთი მეჯვრისსხვის სკოლის არსებობა, რადგან მანქანა ამ სკოლის შესწავლა ხარჯი მარტო-საზე. მეჯვრისსხვის დაწვეობა, რიც, ისეთად გახედა-ტყვიის დღესო-ბისათვის აუტანელი უწებდა, თუ სამასწავლებელი უწებდათ თავის 500 მანეთიან სუბსიდიას, რომელიც ამ უმადგენებში მეჯვრისსხვის სკოლას, ამ მთხოველი იმდენი მანაც, რამდენიც სკოლას მთავრდება და მარტოწელ სო-ფლების გამყოფით.

თქმა არ უნდა, საქმის ამ მხრით მოწყობებებს არც თუ ისე შეუძლებე-ლია, მხოლოდ ამას მთავრად გარ-ჯის სკდობა. ამისთანებს კი ჩვენ აქ ვერ ვხედავთ არც ხანურებში, არც სამ-დღეობებში და არც წარმადგენობა, ამათში, ვისიც პირდაპირი მოვალეობაა სკოლებსა გამომავლებზე ზრუნვა.

ჩვენ უნდა აღნიშნოს ისიც, რომ მარტო მთვრელ დაწვეობით და სამი-ნისტრო სკოლები სოფლად ვერ და-სამყოფილებს უწინდელ მეურნის ცხო-ვრების მარტოების მთხოვნილებებს. საჭიროა უფროდებო მიეჭრეს სამეურ-ნეო ცოდნის გაგრძელებას სოფლად დასტენადური სამეურნეო სასწავლებლის დასტენობა, ანუ სტუდენტური სამეურ-ნეო განყოფილების გახსნით ჯერ-ჯერობით უკვე არსებულ მეჯვრი-სხვის

ორგანიზაციის სამინისტრო სასწავლებელ-თან მანაც. X.

ს. ხმებზე (თათხეთის მხარე). ჩვენ სოფელს საზოგადოება მოუსწავლობა ეწვია. რა უნდა ქანს საწავლმა გელმა, რად-გან ხვავს ორი დღისა ნახანგად კლ-ნა-სხვისა და მარტოწელია. წინადა დღეობა თხოვეტე კლამდე და შეტრე მასდობ-და. არც სიმინდები ვარც, ისიც სულ ძირიანად გახსნო შეტრე-შეტრე გვე-ვაში. დგინის მოსავლა იმდენი იქნებოდა, მაგრამ მოყოლენებმა სეტრეამ ვენა-სები სულ წარეგვა. ამას დაუმტრე სო-ფლის უსოფთაობა და ხალხის ადამო-ფობა და ადგილად წარმადგენნი რა ტატირებულ მდგომარეობაშია და უნდა იყოს ჩვენი სოფელი. 6.

პირველი საზოგადოებათა დახმარება

როცა საზოგადოებას საღამოს ძი-ლით სძინავს—ქვეყნის მმართველთა მოქმედება უსახლოვრო ხდება. რად-განა მოერიდოს იგი ისეთ ადამიან-თა კრებულს, რომელთა უმოდრობა მკვდარ სხეულთა უმოდრობას უდრის?

ამით იხსნება სწორედ მთავრო-ბის ახალი განკარგულება. ამ გან-კარგულების ძალით უნდა დაიხუ-როს ყველა ის საზოგადოებანი, რომელთა მოღვაწეობის საგანი იგივეა, რაც ქალაქის თვითმმართველობათა დასაერობო დაწესებულებათა თავის მოღვაწეობის საგნად დაუხსნავი. მთავრობის ბრძანებით მარტო ბე-ტერბურგში დაიხურა 15 სხვა და სხვა კერძო საზოგადოება, სრულე-ბით უმინორდ, უღანაშულოდ.

მაგალითად, კერძო თათხეთის მო-წყობით, გაიხსნა სადმი საზოგა-დოება, რომელიც სახალხო განათ-ლებისათვის ზრუნავს. იგი უნდა დაიხუროს, რადგან ამავე საგანს ერობა და ქალაქის თვითმმართვე-ლობა ემსახურება.

მთავრობის არავითარი განმარტე-ბა არ უძღვნია თავისი საოცარი განკარგულებისთვის და ნებას ვეძ-ღვებ ვიგულისხმოთ მხოლოდ-ის, რომ საზოგადოების თეთ-მოქმედება იმას უკეთუდა თვალში ეჩხირობა დმ გადაწყვეტილი აქვს სამუდამოდ ბოლო მოუღოს.

იმავე დამეს. ფერდინანდის ძმის ოჯახობა ამოსწავტეს მხოლოდელს-სოფელში. ვარსალინა ჯერ-ჯერობით ფერდი-ნანდს ხელს არ ახლებდა. მის მო-კვლით, შურის ძიება გათავდებოდა. ვარსალინა ჯერ მის ნათესავებს უღებდა ბოლოს. ყველასაგან მტო-ვიბული, გაღარბებ-გაღარბებული, უღროვოდ გაქვებებული, გონება შერყეული ჯავრისა და მწუხარები-საგან ფერდინანდს თავის ჩამორჩო-ბა უწნოდა. მაგრამ მტხოზობაში დროზედ შეამჩნის და განათავისუფ-ლეს.

ბოლოს ფერდინანდი შეტედა ვარ-სალინს. ბევრნიად დამახინჯებული ფერ-დინანდის სხეული სოფლის ახლოს იპოვნეს მიგდებული. ჰრილობა მარ-ტო ერთი ჰქონდა გულში—სასაც-ვლიო. ცხელი იყო, მოწინააღმდეგე-ნი პირისპირ შეხვედროდნენ ერთ-მანეთს და ისე გაესწორებინათ ან-გარბი.

ის ვაქცატრად გასწორებია ფერდინანდის, ამობოდნ სიცილი-ელები. სიცილიაში, სადაც კაცის კვლა ჩასფრებითა და მალეფი საშინლად გაგრცელებულია, პირისპირ მტერ-თან შეხვედრა და მისი მოკვლა სანაქებოდ ითვლება.

საქალაქო რომ არსებობს, უწერ-რედ სასაცილოა ის საზოგადოებანი, რომელთა ძალით უნდა დაიხუროს კერ-ძო საზოგადოებანი. ისინი იმავე სა-განს ემსახურებიან, რომელიც ქა-ლაქის თვითმმართველობათა და სე-რობო დაწესებულებათა თავის მო-ღვაწეობი მინადა დაუხსნავთოა. ჩვენ კარვად ვიცი, რომ თვალ-უწვდენ რუსეთში ამ მცხოვრებულზე მხოლოდ ორი კაცი მოდის წერა-კითხვის მცოდნე. რამდენად მძლე-თა-მძლენი უნდა იყვნენ ერობანი და ქალაქის თვითმმართველობანი, რათა ხალხის განათლების საკითხე-ბისა ზღვის გასწვდნენ.

მთავრობის განკარგულების მიზა-ნი ცხადია: ერობანი და ქალაქის თვითმმართველობანი დღეს მავრად შეგოქმენონ არიან. იმით მოქმედე-ბას სასტიკად თვალ-ყურს ადგენენ მთავრობა. და ყოველ ფეხის გადაღე-მაზე სხვა და სხვა აბარკოლებს უყე-ნებს. საზოგადოების თეთ მოქმე-დება კი ისეთი არა სასურველი მო-ვლენაა, რომელიც ბუხებრივად იხ-რდება, წარმატებაშია და მთავრო-ბისაგან სულ უფრო და უფრო მეტ ყურადღებას მოითხოვს, ბოლოს და ბოლოს შეიძლება ისე განვითარდეს და ვაგრცელდეს, რომ მთელ სა-ხელმწიფოს მოეფინოს და ხალხის დამოუკიდებლობას ხელი შეუწყოს ყველა ეს საზოგადოება და ამ მოვ-ლენას ამ თავითვე ბოლო უნდა მოეღოს. დასაწყისშივე უნდა მოი-სპოს ის სიკრე ნაკადული, რომე-ლიც შეიძლება მომავალში დიდ მდინარედ გადაიქცეს.

მალე უნდა მოველოდეთ მთავ-რობის ახალ განკარგულებას რომ-ლის ძალით უნდა მოისპოს ყველა კერძო თათხეთის გამოცემული გა-ხეთი და წიგნი, რადგან ამავე სა-განს მთავრობაც ემსახურება, ჰვე-ქანდა თავის გახეთებსა და წიგნებს.

ყინდა მოისპოს გოველივე კერძო და თვითმოქმედება, რადგან მთავ-რობის მოქმედება ცხოვრებას ყო-ველ დარგს ეხება.

ნეტა რამდენ ხანს გასტან ასეთი მდგომარეობა. **ილია ნაკაშიძე.**

სოფლის ანექსია

სოფლის მღველმა სხეულთან ეო-თად ისიც დაამწყობოდა. ჩვენებამ, რომელიც შემდეგ კარაბი-ნერებმა ჩამოართვეს სოფლებს, აღმოაჩინა, რომ ვარსალინა შეი-რადებული მისულიყო სოფელში, შემოეცნა იარაღი და შესანხად გატყვა.

შემინათ თუ ღმერთი გწამთ, სანამ დედას დავსაფლავებდე, არ მინდა დღეს მცხედარი იმ იარაღით წივბილწო, რომელიც ადამიანის სის-ხლში ამოვლებული.

გლებებმა შეუნახეს იარაღი ყა-ჩანს და დედის დასაფლავების შემ-დეგ უკანვე დაუბრუნეს. ვარსალი-ნა ხელახლა შეიარაღდა და მისი-კენ გაემართა. აქედან აშკარაა, რომ არავის აზ-რადაც არ მოუვიდა, რომ ვარსა-ლინა ბოროტმოქმედიყო, შეგე-ყო იგი და მთავრობისთვის ვარ-დაცეკა. ეს შეცდა და ვერაფად გადა-ქციული ადამიანი, როგორც სანს ჩვეულებრივ მოვლენას შეადგენდა სიცილიაში. ის იყო ერთი იმ უკუ-ღმართ ცხოვრებისაგან დაჩარტული, რომელნიც იძულებულნი არიან სი-მართლზე თეთ ექობნ. ასეთი იყო დასაწყისი ამ განთქმულ ყაჩაღის ცხოვრებისა. ასეთი ბოლ-მე სხვა ყაჩაღთა პირველი მოქმე-დება. შემდეგში, როცა ხალხი და მთავრობა იგრძობს ხოლმე მათს ძალას, კაცის კვლა იშვითად და სკირდებათ ხოლმე. ხალხს ისედაც ეწინიან მათი და ყოველივე მათს თხოვნას დაუყოვნებლივ ასრულებს. ჰხოცავეთ ხოლმე მხოლოდ მათ, ვინც მთავრობას მიჰმართავს მათ საწინააღმდეგოდ. სკირობა ყაჩაღთა პირველივე კნელი კრებული დაფრქვია დედას.

მთის ხელფიფა

გ. დორაშვიტი
 1892 წელს მარიამობის თვეში სოფელს კასტრონოვის, რომელიც მთის ფერ ხობზეა შეფენილი და არ-წივისათი თამამად გადმოპყრებს ქალაქ პალერმოს, უახლოვდებოდა ახალგაზდა ჯარის-კაცი ფრანჩესკო-პავლო ვარსალინა, რომელსაც ის იყო ჯარში სამსახური ვათავებინა. მოახლოვებისთანავე მახლობელს ბაღში მოხუცი ბებერი დედაკაცი დაინახა, შესდებ, გადახედა და სი-ხარულით დაუკვირა:
 — დედილო!
 მოხუცი შეკრთა, ფიცხლავ მიტ-რიალდა, მივიარა შვილს და გა-დაპოცნა.
 — დედას მხოლოდ მისმინა ვედ-რება წამოიძახა ცრემლ მოარეულმა დედაკაცმა.—მოგესწარ ერთად-ერთის შვილის ნახვას.
 ვარსალინა უტეხ განთავისუფლდა დედის ხეგვისაგან და გაფითრე-ბულმა ცახცახი დაიწყო.
 — როგორ თუ ერთად-ერთი დე-დილო? ლუიჯა რაღა იქნა?
 დედაბებრა ტირილი მორთო.
 — ლუიჯა აღარ არის ამ სოფ-ლად. შენა ხარ ჩემი ერთად-ერთი იმედი.
 ვარსალინა ძლივს იმაგრებდა თავს.
 — დედილო! დედილო! რას ამ-ბობ?! ლუიჯა აღარ არის? რა იქნა, რა მოუვიდა?
 — მოჰკლეს ამ ზაფხულზე.
 — დედილო, მითხარი ყოველივე სწორედ! სიმართლიანად! რამ მოკ-ლა ლუიჯა?
 აგრე საზარლად რად ქვითინებ?
 — მოწყალებ ღვთის შიშობელს შენს დაბრუნებას და შევსთხოვიდი

შენც კუდი არაფერი წამოროზო, მშვიდი განწყობილება იქონიე მე-ზობლებთან, თორემ უარესს უბე-დურებას შეემათებოდა. ასე მოჰკ-ლეს ჩემი საბარლო ლუიჯა.

ვარსალინა დაეცა დედაბებრედ და ქვითინებდა. დიდხანს ქვითინებ-და ანე, ბოლოს წამოღდა, წელში გასწორდა, ცრემლები მოიწმინდა და წარმოსტევა:
 — მშვიდობით დედილო მე სახლ-ში აღარ შედგომინებია. მივდივარ მთა-ში, მთას ვეკვლდები. ჩქარა გაიგებ ჩემს ამბებს.

მომხუმცა მოიწმინდა თვლები, დატკოცა შვილი და გზა დაუ-ლოცა:
 — აბა ვინძლო ერთგული ძმობა გაუწიო ლუიჯას!
 დედა მშვილი მინტემატორებს ხე-ობამდის მიაცილა.

ფრანჩესკო-პავლო ვარსალინა „მთაში“ გაიბინა, ასე ამბობდნენ ხოლმე სიცილიელები. ასევე უჩვე-და მოხუცმა დედაბებრა, როცა ვა-მომძიებელმა ჩვენება ჩამოართვა.

სიცილიაში ასეთი ხალხური თქმუ-ლებათა—სიძულელი ყველგან იცო-და, მაგრამ სამაგიეროს გადახდა კი მარტო სიცილიაშია.

არ გასულა ორი კვირა, რომ ფერდინანდის ღვიძლი და სოფლის ბოლოს იპოვნეს გაუპატიურებელი და მოკლული.

ორი კვირის შემდეგ კიდევ კვალ-წმინდად დავკარვა ფერდინანდს ორი პატარა ვაგეშვილი, რომელიც მის-სავე ბაღში იპოვნეს შემდეგ ჩამო-ხრჩობილი.

ვარსალინის მოხუცი დედა წელ-ში გასწორდა და ყველას მზიარუ-ლად უბნებოდა:
 — დედას განგებდა ღვთისა, ჩემს დამწიკვბელს ღმერთი ხეირს

არ დაეყრის. ჯავრისა და მწუხარე-ბისაგან თავ-გზადაკარგული ფერდი-ნანდი ერთხელ ხალ-ამოღებული ეცა ვარსალინას დედას. მაგრამ მის საშველად მთელი სოფელი შეიძრა.

— დედაბერს ხელ არ ახლო! მაგათან საქმე არა გაქვს! თუ კა-ცი ხარ მაგს შვილს გადახადე სამაგიერო!

ყველანი განზე გაუღუნენ ფერ-დინანდს.

— მის სახლს სისხლის წვიმა მო-ეკვლინა ზეციდანაო*.)

მთელმა სოფელმა იცოდა, რომ ვარსალინა, განთქმულ ყაჩაღის კარ-დინის ბრბოში იყო. მთელს სო-ფელს გამოცხადებულნი ჰქონდა:

— თუ ვინმე დედაბერს ხელს ახ-ლებს, სოფელში ქვა-ქვებულ აღარ დაჩრებოა.

ამიტომ მთელ სოფელს თვალ-ყური ექირა, რომ ფერდინანდს, რა-მე შეურაცხყოფა არ მიეყენებინა დედაბერისათვის.

ერთი კვირის შემდეგ ფერდინანდს ცოლი მოუკლეს. იმავე დროს ამო-უხოცეს საქონელი, აუჩვენეს ვენა-ხი, აუბრეს ბოსტანი. ფერდინან-დი მთლად გაღარბ-გაღატადა.

სოფელში კრძალვით ამბობდნენ, რომ ვარსალინამ პირობა დასლო ექვსი თვის განმავლობაში სისხლში უნდა ვიხანო ხელებიო. სასოწარ-კვეთილმა ფერდინანდმა მთავრობას მიჰმართა.

* სიცილიელთა თქმულებით, მიჯვლე-ლი ადამიანის სისხლს ვეგამო აღის და თუ უფალმა განსაჯა, რომ უნამართ-ლად არის ადამიანი მიჯვლელი, მანმი მოვლენის სისხლი წვიმად მიჯვლენამა მჯვლელსა და მის ნათესავების სანლ-განსა.

ბედურობა ხოლმე პატარა ერებისათვის, იმ ერებისათვის, რომლებიც დიდ სახელმწიფოთა გვერდით ცხოვრობენ და, ასე თუ ისე, თავისი საკუთარი წეს-წყობილება და პოლიტიკური ცხოვრება აქვთ. როგორც კერძო ცხოვრებაში, ხშირად, ერთი აღმანი მეორე აღმანის უბედურებაზე აწინებს ხოლმე თავის კეთილ დღეობას, ისე საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ხდება. ერთი რომელიმე სახელმწიფოს გასწვრივ, მეორე უფრო პაწია ხალხმწიფოს უსპობს თვით არსებობას და თავის პოლიტიკურათა და ეკონომიურად აღორძინების მსხვერპლად იხდის. ასეთი დღე დადგა მაგალითად კორეის. ამომავალ მზის იმპერიაში—იპონიამ რუსეთის სამაგალითო დამარცხების შემდეგ, განზე გაწვივდა და იპონიის მიმართული საკუთარი კორეისა და თავისი უსპობის დასაფრთხილებლად დაურღივია სულის სიმწვანე და დილის სიშვილის ქვეყანად წოდებულ მეზობელ პაწია სახელმწიფოს. კორეის „უთო-წყალსად“ მოუსპო თავისუფალი პოლიტიკური არსებობა და უმოწყალესადვე თავის ყურ-მოკრილობა წინადაცხადა. ამ მოკლე ხანში ეს მეორე მაგალითი ანექსიისა. შარშან კორეის დღე დადგა ბონიან-პერკოგოვინას. ამ უკანასკნელის ანექსიამ დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია, რადგან იგი ევროპაში აქ ყოველივე „status quo“-ს მტორად აღიქვამდა. კორეის საერთაშორისო მშვიდობიანობას შერყევს უქადა. სწორედ ეს იყო მიზეზი, რომ ევროპის დიპლომატია ასე ახმაურდა ბონიან-პერკოგოვინას ანექსიის დროს. საზოგადოებრივ იგივე ევროპა, მეტი რომ არა ვსთქვათ, გულ-გრძობად მიეგება იპონიის მიერ კორეის შეერთებას. სხვათა კირი, ლაბეს ჩიბრობა, —ნათქვამი. შარშანულ აღმოსავლეთში მდებარე პატარა სახელმწიფოს დაჩაგრვა ევროპის აგრე რიგად არ ემწყვავა. რადგან მისს, ევროპის, მთლიანობას და საერთაშორისო მშვიდობიანობას ვერაფერს ავნებს...

ამისდა მიუხედავად, კორეის იპონიის მიერ შეერთებას დიდი პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს მომავლისათვის. ამით იპონიამ აზიის ბიჯი უსათუოდ სისხლით უნდა იყოს მორწყული. ეს ის ქვა-კუთხეა, რომელზედაც დაფუძნებულია, შემდეგი მისი ყოფა-ცხოვრება. ისეთი წრეს გადასული ავტოკრატია და ვერაგობა უნდა ჩაიდინოს, რომ პირველმთვე საშინელი თავხარი დასცეს ყველას.

ვარსალონის პირველი მოქმედება აქეთი იყო.

მოხუცი კარდინო, რომლის ბრბოსაც ვარსალონი შეუერთდა, ძველის დროის ყაჩაღი იყო. უშველებელი ბრბო ჰყავდა შემდგომი და ყოველივე ურჩის და არა გამოგონეს, ქათამსავით ავლებინებდა თავს. ყველგან თავხედად და შეუპოვად დათარეშობდა, არავის არ ეშინოდა და არც არავის ემალეობდა, თუმცა მთავრობამ მთელი 30 წლის განმავლობაში ვერაფერი ვერ დააკოცა.

იცილებოდა მთავრობა, კარდინო კი ისევ ძველებურად დათარეშობდა. დრო-გამოშვებით მთავრობა ნამდვილს ომს უცხადებდა კარდინოს, ურჩსაც კარბინერებს მიუყვება ხოლმე, მაგრამ მთელი სოფლების გლეხობა მის მხარეზედ იყო და მთავრობა იძულებული ჰხდებოდა, იარაღი დაეყარა. მემამულეებს ისე კი მოკვდა, რომ სამარხი ფულიც კი არ დარჩენია, მის დასაფლავებაზე მთელის ხეობის გლეხობამ მოუყარა თავი და ცხარე ტრემლი აფრქვია ცხედარს.

გლეხთა ციხობას ძალიან უყვარდა კარდინო, რადგან ის ყოველთვის მათი შემწე-დამხმარებელი იყო. არა ერთი ეკლესია აუშენებდა და კიდევ ბევრი საქველმოქმედო საქმეში დახმარებდა მათ.

ხმელეთზე სამუდამოდ ფეხი მოიმაგრა და მის მხარე კუნძულებზე მდგომარეობას პოლიტიკურად.

ეკონომიური შედეგები ამ შეერთებისა ჯერ გამოუჩვენებელია, მაგრამ ის კი ექვს გარეშეა, რომ ამ შეერთებით იპონიამ დიდი ბაზარი მოუპოვა თავის საქონელს და ინგლისის მეტოქე ხდება. სწორედ ამიტომაც არის, რომ ინგლისის პრესა ცოტა არ იყოს გულ-ნატყვნია ამ შეერთებით. ინგლისის საქონელს იმდენი გასავალი აღარ ექმნება კორეის ბაზარზე, რამდენიც დღესა აქვს და მომავალში იპონიის უმეტესად გამოსდგენის ინგლისის კორეის ბაზრიდან. ამასვე უქადის იპონიის ჩინეთს.

წინადა პოლიტიკის თვალ-საზრისით კორეის შეერთებას ის დიდი მნიშვნელობა აქვს, რომ იპონიის ამ შეერთების შემდეგ მეტი ძალა და სუპრატენდენცია ჩინეთზე შეგავლენისათვის, ამერიკის იპონიის „შორეულ აღმოსავლეთის“ მსხვერპლად ხდება და მომავალში იმის დასაფრთხილებლად ვერც ერთი დიდი სახელმწიფო ისე ვეღარ იფარფაშებს, როგორც დღემდე იქცეოდა.

ამ უკანასკნელ დროს პარიზის რუსთა კოლონიში ხმა გაერკენდა, რომ სულ მალე ნიდაზს აიხდის ერთი ვინმე აქამომდე საიდუმლოდ მოქმედი პირი, რომელსაც უმთავრესი როლი უთამაშნია რუსეთის პოლიტიკურ პოლიციის ასპარეზზე. ვინ იცის, რას არ ამბობდნენ ამ პიროვნების შესახებ, თითქმის მთელი ლეგენდები შესთხზეს და ყველას მისი ფსევდონიმი „იქსი“ პირზე ეყრება. ყველანი ერთხმად იმას გაიძახოდნენ, რომ ეს „იქსი“ რუსეთის პოლიციისთვის იგივეა, რაც აზერე რევოლუციონერებისთვისა და თითქმის თვარმეტი წლის განმავლობაში ჩინოვნიკური ქურბათი თავისუფლად დაძმანდებოდა საპოლიციო დეპარტამენტის განყოფილებაში საგანგებო მინდობილებათა აღმასრულებლად და აი, ეს საიდუმლო პიროვნება, დღეს, თუ ხვალ, აპირებს ნიდაზს ახდეს, რადგან მან თავისი ვალი უკვე შე-

ასრულა და მსურს საზოგადოებას თავისი ნამდვილი სახელი ეჩვენოს.

დიდი ხნის შრომამ ამაოდ არ ჩაუარა ბნ „იქსი“ ვინ იცის, რადგან საიდუმლოება არ გამოამჟღავნა, რადგან ვერაგულს პროვოკაციის არ გაუთხარა სემარე. ვინ იცის, რა იეროგრაფიული და თვალისთვის უჩინარ ნიშნებით არ უხდებოდა ამ საიდუმლოებათა გადმოღება და უბეჯინებში ჩაქმალვები ვინ იცის, რა რიგად არ დაჰყარა ლეგენდა ამ საიდუმლო ქაღალდებს ბნელს კედლებს შუა, რომ დანიშნულებისათვის არ ედლატნა! იგი ნამდვილ ძუნწს წარმოადგენდა, იმ ძუნწს, რომელსაც დღე და დამ მოსვენება ვერ უპოვინია ოქროს და კარგვის შიშით! ხელში კი განუწყობდა რაღაცა სითხე ეჭირა, რომლითაც უნდა გაენადგურებია თავისი ნაშრომი, თუ ვინიკობა პოლიციის შემოსურებად. მაგრამ სახელმწიფოდ, ამის მზავის არა მომხდებოდა და მან მშვიდობიანად გამოაცურა დაქმალული სიმდიდრე განსაქდლების ზღვაზე.

და აი, საფრანგეთში მოსვლისას, მან ამოიჩინა ერთი მყუდრო ადგილი, სადაც თითქმის სამი წლის განმავლობაში მუყაითის შრომას ეწყევოდა, რომ თავის ნაშრომს გადაერჩია.

ახლა კი მან შეასრულა თავისი შრომა და მზავდა, როგორც ვსთქვათ, პირბადის ჩამოსახსენებლად, მით უმეტეს რომ ამ უკანასკნელს წლებში ყველა საყურადღებო აღმოჩენანი, როგორც მაგალითად, ლანდგენ-გარტიანის საქმე იყო, ან კიდევ ჟურნეკო, კაპლინსკისა და სხვა პროვოკატორთა აღმოჩენა, სულ ამ პირობებში ინიციაცია იპონიის მხრიდან.

ასეთი გახლავთ თითქმის მითოლოგიური ლეგენდა, რომელიც რევოლუციონერებს ელოდა და აი, მართლაც, პარიზის ფურცელში დაიბეჭდა ერთი წერილი, რომელსაც ბოლოში მოკლედ ეწერა: „იგნოვი“. სწორედ ასეთივე გვირგვინებზე განხორცილა სოც. რევოლუციონერთა ლიტერატურაშიც მაგალითად, საიდუმლო დოკუმენტები საზარდის შესახებ დაიბეჭდა „სოც. რევოლუციონერ“ ის-

მოახლოვდა დრო ხარჯის აღებისა. გროში კაპიტოკ არავინ მიარევა ვარსალონისას.

რამდენიმე დღის შემდეგ ერთგან ფრანკი გადასწვს: მეორედგან საქონლის მთელი ჯოჯი ამოსწყვიტეს, მესამე ადგილას გზები და ხეხილი მთლად აჭაფეს.

ვარსალონის სახელი ტიტულით „მთის ხელმწიფე“ რამდენიმე დღის განმავლობაში მთელს პალერმოს და მის მიდამოებს მოეფინა.

მიმართეს მთავრობას. მთავრობამ მთელს კარბინერებს ვაგზავნა. ვარსალონის ვარსალონისა და ხარხზედ რამდენიმე კაცი მოჰქალა. შემდგომი ნებელი ხალხი ფიცხლავ შეუღდა კითხვა-ძიებას:

ვინ არის ეს თავხედი ვარსალონი? ყველას გაახსენდა ის შემადრწუნებელი ამბები, რომელნიც კასტრანოვში მოხდა ერთის წლის წინედ. ვარსალონი ვარსალონი და საჩქაროდ შეიტანეს გაუფრთხილად გადასახადი. მას დღეს აქეთია ვარსალონი ახლევინებს მემამულეებს და იჯარადრებს 500—2080 ლირამდის წელიწადში, იმის და მიხედვით, ვის რა ღირსების მამული აქვს. ვარსალონი თავის მხრივ უზრუნველ ჰყოფს მათს მამულს აობრება-აკლებსავან.

რა ნაირად შეაქვთ სიცილილებს ეს გადასახადი?

ამ კითხვაზედ ვერაგისგან ვერ მიდგებთ ჯეროვან პასუხს.

როცა ამ ხარჯის შეტანის შესახებ ჰკითხავთ რამეს სიცილიებს, ის მოგებოთ:

— ემბრა, მაგ საგანზედ ლაპარაკი არ შეიძლება და ღიმილით განაგრძობს, —მაგ საკითხის გაგონებაზედ ასე მგონია ვალესილი დაწაღუნებლობით და ყელსა მქრინო.

№ 1-ში. ამ გვირგვინე წერილი საიდუმლო ბეჭდის შესახებ მოთავსებული „ხილი“ ს მეტერტმეტე და მეტორმეტე № 2-ში, ივანოვის მიერ ხელმოწერილი.

პარიზის ფურცელში დაიბეჭდილი წერილი შეეხება სერბიკაციის საქმეს, სადაც ბ. ივანოვი, იცავს ბურცებს, მიუხედავად იმისა, რომ მას (ბურცებს) ხელთ არა ჰქონდა და სამსტიკიტებელი საბუთები, შეეძლო სერბებთანავე პროვოკატორად გამოეცხადებია, რადგან გარტინგ ჰეკელმანის შემდეგ სრული უფლება ჰქონდა მას (ბურცებს) გენოვის პატიოსანი სიტყვა დაეჯერებია. სჩანს, ივანოვი ბურცის კარგი ნაქონი ყოფილა, რაც უფრო აშკარად სჩანს შემდეგ სიტყვებში: „მას შემდეგ, რაც ჟურნეკოსი, კაპლინსკისა, ბაუშმანსკის როზენბერგის და სხვა პროვოკატორების აღმოჩენაში არ მისჯებულა, მას სრული უფლება ჰქონდა ახლაც ნდობით მოპყრობოდა ივანოვსა“. დასასრულ, თვით ივანოვი კასტროლოს პასუხის მგებლობას სერბიკაციის საქმეში.

ანაირად, ხმა ღვთისა და ხმა ერისაო, —რომ ამბობენ ხოლმე, აქაც ისე მოხა. რაც თვით ბურცეც მაც არ დაჰქალა. აი, რასა სწერს ის „Они се дѣло“-ს უკანასკნელს ნომერში ივანოვის წერილის შესახებ: „დიდა, მართალია, მე მრავალი ცნობები მიმიღია ბ. ივანოვისაგან პროვოკატორთა აღმოჩენაში და ყველა მისი ცნობები შეურყეველ საბუთებად გამომდგომიან, მაგრამ არასოდეს სემს ასეც ამდენს ნებეს არ მიუკემდი, რომ ყველა საპასუხისმგებლო საქმეში მხოლოდ ამის პატიოსან სიტყვაზე“ დავყარებულყვიყვი... კერძოდ რაც შეეხება სერბიკაციას, უნდა შევიწინო, რომ მისი შესახებ ცნობები მრავი ს. რ. ც. კომიტეტის წევრისაგან და შემდეგ ს. დ. კომიტეტისაგან, რის გამოქვეყნებაც გადაწყვეტეთ „Они се дѣло“-ში, მხოლოდ ყველა ეს ცნობები ავწონდავწონე და შევამოწე იმ ცნობებისა, რომელიც მივიღე ბ. ივანოვისაგან.

ანაირად, თვით ბურცეცის განმარტებიდან აშკარად სჩანს, რომ ხარჯის გადახდით სიცილილებმა რასაკერძოდა, მორჩილება განუცხადეს ვარსალონის და მთავარ ხელმწიფე“ მავარად შეიძინა პალერმოს მპყრობელად.

ამის შემდეგ სოფლებსა და ქალაქებში საშინლად გავრცელდა წიგნაკები, რომლებშიაც დაწვრილებით აღწერილი იყო ვარსალონის თავგადასავალი. ასეთ წიგნს ყოველს წიგნის მალაზაში და კოსკებში ნახავდით. გაზეთებს კიდევ დიდ არ გავიდოდა, რომ ვარსალონის საქმენი საგმირონი არ მოეფიქრებინათ. სრული ათი წელიწადია, რაც ვარსალონი პალერმოს პროვინციაში დათარეშობს. იღებს ხარკს, ურჩთა სჯის. ათი წელიწადია მის დაქურას სცილობენ და ვერ კი დაუტყრიათ, ეძებენ და ვერ უპოვინათ, თუმცა ვარსალონის დაქურას და პოვნა არც ისე სიძნელია. ვარსალონის ძალიან უყვარდა თავისი სამშობლო სოფელი კასტრონოვო. გაზეთებში ხშირად ამოიკითხავთ ასეთს ამბავს: „ვარსალონი კასტრონოვოში ესა და ეს მოიქმედო, ესა და ეს ბოროტმოქმედება ჩაიდინა“.

ვარსალონი კასტრონოვოში უმეფურესად არ მოეყოლა-მოჯერობას ეწყევა. ვარსალონი დიდი და შეუპოვარი ღონეუნიანია. ღონეუნიანობა გამო მოჰქალს მისი ძმა.

პალერმოში სიცილით ამბობენ ხოლმე:

— კასტრონოვის ქალები ყველაწინ ვარსალონის ცოლები არიან. ვარსალონის ცოლების საქმე რაც საიდუმლოებით არის ხოლმე მოუტლია. როცა იგი დიდ რამე ბოროტ მოქმედებას ჩაიდენს, მთავრობას ენერგია გაეღვივება ხოლმე.

ცნობებს პროვოკაციის შესახებ ივანოვისაგან იღებდა, ან და მის საბუთებს უფრო მალა იყენებდა, ვიდრე სხვებისას.

ასეა თუ ისე, ახლო მომავალში მოხდება ნიდაზის ახსნა. მართალია, ყოველ მხრივ ყვირიან, რომ ბურცეცის რებუტაცია ეცემო, მაგრამ ყვირილს არავითარი საქმე არა აქვს სიტორიულს მსვლელობისათვის. რაც უნდა იქს-ივანოვები გამოჩნდნენ, ბურცეცს მაინც თავისი ადგილი უპირავს რუსეთის რევოლუციის ისტორიის ფურცლებზე და ყოველგვარი კოლოკაეები და ცილის წაწევა, რომ ვითომ ბურცეცის სხვის ხელით ნარსა ჰგელჯღაო, ამაოდ ჩივილის.

დღე უკანასკნელი 60 სახელმწიფო პროვოკაციის მისი საქმეებისა და მისი საბუთებისა.

საზარანგეთის ახალს ვლადის ნაგვის მამობრავებელზე აგებენ.

საფრანგეთის ვლადის რუსთა მთლად ანახლებენ. მკლდენთა სიტყვიით. ეს განახლება მთელს რევოლუციის მთავრებს საზღვარს საქმეშია. კრისტიანებისა და ჯავნოანი გემებზე შემოღებულნი იქნება ნაგვის მამობრავებელი უწინდელს ორტქის მანქანების მაგვარ, რომელიც აუარებელს ნახშირსა ნაწავად. ამ მხრით, რასაკერძოდა, ზედ-მეტე ხარჯს თავიდან აიკლდენენ. ამის გარდა ნაგვის მამობრავებელის შემოღებას ის უპირატესობა ექნება, რომ ცილიტებით მსუბუქი გემები იქნებიან ორთქლით მოძრავი გემები, და გაცილებით სწრაფად ივლიან.

უხსოვარი

გერმანულ ჯავშუმის შეპყრობა.

როდესაც ინგლისის მთავრობის მოხელეებმა განჩინეს გერმანული ლიეტენანტი გოლმი პორტსმუტში ჯავშუმის გამო, ხუთი ციხე-სიმაგრის-გეგმა უზოვნეს.

გოლმი უარი განაცხადა მთავრობის მოხელეთ რაიმე ჩვენება მისცეს.

მან მოისურვა მოლაპარაკება გერმანულ კონსულთან, მაგრამ როცა გოლმი, რომ ეს მოლაპარაკება ინგლისის აფიცრის თანადასწრებით უნდა მოხდესო, ყველა უარი განაცხადა.

უმაჯიულო ბილგერაფა.

პაერში ვარკვიზობის დროს „კლემან ბიარდის“ დირიგებლის მზავრებს ეიფელოვის კოშკთან უმაჯიულო ტელეგრაფით ელაპარაკებოდნენ.

ვითქვინა ახალ მამობრავებლის მშენებლობის ბრძოლა.

პაის გამოუცია ცირკულიარი, რომლის ძალითაც აუკრძალავს კათოლიკეთა სემინარიებში ახალი მიმართულების და უფრანალ-ვახეთების კითხვებით იგი სცილობს მოსპოს ის მისწრაფება მოდერნიზმისაკენ რომელიც დღემდე გადაეფიქრა ახალგაზრდა საზოგადოებაში.

ამდულ-მამიდის სიმდიდრის გაყიდვა.

როგორც „ტანი“ გადმოგვცემს, ოსმალეთის მთავრობა დასთანხმდა ნაციონალურ კომიტეტის წინადადებას, რომ ფლოტის ასაგებად გაეყიდათ ყოველი სულთანის ამდულ-მამიდის სიმდიდრე. სიმდიდრე დაფასებულია 8750 ათას ფრანკად.

სამხედრო მავრობალები.

პაეროპოლის განვითარება აუწყურლის ნაბიჯით მიდის წინ. პარიზის სამხედრო მინისტრმა 5 ენკ. (ახ. სტ.) შეუკვეთა 30 პაეროპოლი, იმ გამოანგარიშებით, რომ წლის დამლევაში ფიცხლავ კარბინერებს ჰგზავნის მთებში. ორი-სამი თვე სდევნიან ვარსალონისას. გაზეთები იცხება ასეთი ამბებით:

— ვარსალონის კვალს მიავსეს... ვარსალონის ვარსალონი შეპყროვნენ... როცა ასეთი ამბებით საზოგადოება დამშვიდდება:

— მთავრობა ხელახლავ განცხრომას ეძლევა.

მთის არწივის ძებნას დროებით ბოლო ედება. მაგრამ დადგება თუ არა რომში მოხელეთა საჩუქრების დარიგების დრო, ხელახლავ შეუღლებიან ხოლმე მის დევნას დიდად აქვს საჩუქრებისა. თუ ვინმე მისი დევნა-ძიება საჩქაროდ ისპობა, რა დადგება არჩვენების დრო, ვარსალონის დიდი გავლენა აქვს არჩვენებზედ. იმას შეუძლიან ისე წაიყვანოს საქმე, როგორც სურს. ახლა ენახოთ, როგორ უტყვიან ვარსალონის მემამულეები და იჯარადრები, რომელითაც ვარსალონი დიდ დიდ ხარჯსა სთხოვს.

— ძალიან კარგად. ისინი კმაყოფილი არიან ვარსალონისას.

— კმაყოფილი არიან თავიანთ მცარულად მტლეულებსა?

— სიცილით მემამულეები ძალიან დიდ იჯარებს იღებენ. მიწა ძაბოვარი ღონეუნიანია. ღონეუნიანობა გამო მოჰქალს მისი ძმა.

პალერმოში სიცილით ამბობენ ხოლმე:

— კასტრონოვის ქალები ყველაწინ ვარსალონის ცოლები არიან. ვარსალონის ცოლების საქმე რაც საიდუმლოებით არის ხოლმე მოუტლია. როცა იგი დიდ რამე ბოროტ მოქმედებას ჩაიდენს, მთავრობას ენერგია გაეღვივება ხოლმე.

კუსკი

რუსთა გადასახლების საქმე ჩინეთში მინისტრთა საქმის თავმჯდომარე ბატონი სტოლოპინი და მიწათმოქმედების მინისტრი კიშირინი ვერგზარის-გეგმა უზოვნეს.

გოლმი უარი განაცხადა მთავრობის მოხელეთ რაიმე ჩვენება მისცეს.

მან მოისურვა მოლაპარაკება გერმანულ კონსულთან, მაგრამ როცა გოლმი, რომ ეს მოლაპარაკება ინგლისის აფიცრის თანადასწრებით უნდა მოხდესო, ყველა უარი განაცხადა.

პაერში ვარკვიზობის დროს „კლემან ბიარდის“ დირიგებლის მზავრებს ეიფელოვის კოშკთან უმაჯიულო ტელეგრაფით ელაპარაკებოდნენ.

ვითქვინა ახალ მამობრავებლის მშენებლობის ბრძოლა.

პაის გამოუცია ცირკულიარი, რომლის ძალითაც აუკრძალავს კათოლიკეთა სემინარიებში ახალი მიმართულების და უფრანალ-ვახეთების კითხვებით იგი სცილობს მოსპოს ის მისწრაფება მოდერნიზმისაკენ რომელიც დღემდე გადაეფიქრა ახალგაზრდა საზოგადოებაში.

ამდულ-მამიდის სიმდიდრის გაყიდვა.

როგორც „ტანი“ გადმოგვცემს, ოსმალეთის მთავრობა დასთანხმდა ნაციონალურ კომიტეტის წინადადებას, რომ ფლოტის ასაგებად გაეყიდათ ყოველი სულთანის ამდულ-მამიდის სიმდიდრე. სიმდიდრე დაფასებულია 8750 ათას ფრანკად.

სამხედრო მავრობალები.

პაეროპოლის განვითარება აუწყურლის ნაბიჯით მიდის წინ. პარიზის სამხედრო მინისტრმა 5 ენკ. (ახ. სტ.) შეუკვეთა 30 პაეროპოლი, იმ გამოანგარიშებით, რომ წლის დამლევაში ფიცხლავ კარბინერებს ჰგზავნის მთებში. ორი-სამი თვე სდევნიან ვარსალონისას. გაზეთები იცხება ასეთი ამბებით:

— ვარსალონის კვალს მიავსეს... ვარსალონის ვარსალონი შეპყროვნენ... როცა ასეთი ამბებით საზოგადოება დამშვიდდება:

— მთავრობა ხელახლავ განცხრომას ეძლევა.

მთის არწივის ძებნას დროებით ბოლო ედება. მაგრამ დადგება თუ არა რომში მოხელეთა საჩუქრების დარიგების დრო, ხელახლავ შეუღლებიან ხოლმე მის დევნას დიდად აქვს საჩუქრებისა. თუ ვინმე მისი დევნა-ძიება საჩქაროდ ისპობა, რა დადგება არჩვენების დრო, ვარსალონის დიდი გავლენა აქვს არჩვენებზედ. იმას შეუძლიან ისე წაიყვანოს საქმე, როგორც სურს. ახლა ენახოთ, როგორ უტყვიან ვარსალონის მემამულეები და იჯარადრები, რომელითაც ვარსალონი დიდ დიდ ხარჯსა სთხოვს.

— ძალიან კარგად. ისინი კმაყოფილი არიან ვარსალონისას.

— კმაყოფილი არიან თავიანთ მცარულად მტლეულებსა?

— სიცილით მემამულეები ძალიან დიდ იჯარებს იღებენ. მიწა ძაბოვარი ღონეუნიანია. ღონეუნიანობა გამო მოჰქალს მისი ძმა.

პალერმოში სიცილით ამბობენ ხოლმე:

— კასტრონოვის ქალები ყველაწინ ვარსალონის ცოლები არიან. ვარსალონის ცოლების საქმე რაც საიდუმლოებით არის ხოლმე მოუტლია. როცა იგი დიდ რამე ბოროტ მოქმედებას ჩაიდენს, მთავრობას ენერგია გაეღვივება ხოლმე.

